SKLEP SVETA (SZVP) 2021/1011

z dne 21. junija 2021

o imenovanju posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 33 in člena 31(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je 7. decembra 2015 sprejel Sklep (SZVP) 2015/2274 ([1]) o imenovanju Ángela LOSADE FERNÁNDEZA za posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel.

(2) Svet je 25. junija 2018 sprejel Sklep (SZVP) 2018/906 ([2]) o podaljšanju mandata LOSADA FERNÁNDEZA kot PPEU za Sahel. Ta sklep je bil nazadnje spremenjen s Sklepom Sveta (SZVP) 2021/283 ([3]). Mandat PPEU se izteče 30. junija 2021.

(3) Imenovati bi bilo treba novega posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel za obdobje 14 mesecev.

(4) PPEU bo mandat opravljal v razmerah, ki se lahko poslabšajo in bi lahko ovirale doseganje ciljev zunanjega delovanja Unije iz člena 21 Pogodbe –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Posebni predstavnik Evropske unije

1. Emanuela DEL RE se imenuje za posebno predstavnico Evropske unije (PPEU) za Sahel od 1. julija 2021 do 31. avgusta 2022. Svet lahko na podlagi ocene Političnega in varnostnega odbora (PVO) in na predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP) odloči, da se mandat PPEU podaljša ali da predčasno preneha.

2. Za namene mandata PPEU je Sahel opredeljen kot območje, ki ustreza glavnemu geografskemu okvirju celostne strategije Evropske unije v Sahelu (v nadaljnjem besedilu: strategija), kot je bila sprejeta s sklepi Sveta z dne 16. aprila 2021, in obsega Burkino Faso, Čad, Mali, Mavretanijo in Niger. PPEU ustrezno sodeluje tudi z državami Čadskega jezera in drugimi državami ter regionalnimi ali mednarodnimi subjekti zunaj Sahela, tudi iz Magreba, Zahodne Afrike in Gvinejskega zaliva.

Člen 2

Cilji politike

1. Na temelju ciljev politike iz strategije, je mandat PPEU dejavno prispevati in dajati prednost regionalnim in mednarodnim prizadevanjem za vzpostavitev trajnega miru, varnosti, stabilnosti in trajnostnega razvoja v regiji. PPEU si poleg tega prizadeva za večjo kakovost, učinek in vidnost raznovrstnega delovanja Unije v Sahelu.

([1]) Sklep Sveta (SZVP) 2015/2274 z dne 7. decembra 2015 o imenovanju posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel (UL L 322, 8.12.2015, str. 44).

([2]) Sklep Sveta (SZVP) 2018/906 z dne 25. junija 2018 o podaljšanju mandata posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel (UL L 161, 26.6.2018, str. 22).

([3]) Sklep Sveta (SZVP) 2021/283 z dne 22. februarja 2021 o spremembi Sklepa (SZVP) 2018/906 o podaljšanju mandata posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel (UL L 62, 23.2.2021, str. 47).

2. PPEU prispeva k celostnemu razvoju in uresničenju prizadevanj Unije v regiji, tudi na političnem, varnostnem in razvojnem področju, ter k usklajevanju vseh instrumentov in deležnikov, relevantnih za ukrepanje Unije. PPEU prispeva k poglobitvi sodelovanja Unije in prizadevanj za usklajevanje z nacionalnimi, regionalnimi in mednarodnimi mehanizmi, zlasti partnerstvom za varnost in stabilnost v Sahelu (P3S), zavezništvom Sahel in koalicijo za Sahel, kot okvirjem za politično in strateško delovanje v Sahelu.

3. PPEU v okviru svojega delovanja tesno sodeluje in se usklajuje z Evropsko službo za zunanje delovanje, delegacijami Unije, Komisijo, državami članicami in drugimi ustreznimi deležniki. Poseben poudarek je namenjen krepitvi in poglabljanju partnerstva s skupino G5 Sahel ter prispevanju k mednarodnemu razmisleku o stalnem in predvidljivem financiranju za podporo združenim silam skupine G5 Sahel.

Člen 3

Mandat

1. Da bi se dosegli cilji politike v Sahelu, ima PPEU naslednji mandat:

(a) dejavno prispeva k izvajanju strategije ter usklajuje in nadalje razvija celosten pristop Unije k regionalnim krizam z namenom okrepiti splošno usklajenost in učinkovitost dejavnosti Unije v Sahelu;

(b) sodeluje – tudi prek t. i. *shuttle* diplomacije – z vsemi ustreznimi deležniki v regiji, vladami, regionalnimi organizacijami, zlasti skupino G5 Sahel in njenimi združenimi silami, podpisnicami Sporazuma za mir in spravo v Maliju, ki temelji na procesu iz Alžira (malijski mirovni sporazum), mednarodnimi organizacijami, civilno družbo in diasporo ter državami Magreba, Gvinejskega zaliva in Čadskega jezera, da se pospeši uresničevanje ciljev Unije in prispeva k boljšemu razumevanju vloge Unije v Sahelu. V zvezi s skupino G5 Sahel se pozornost med drugim nameni spoštovanju človekovih pravic in nevojaškim vidikom združenih sil, kot je policijska komponenta;

(c) zastopa in promovira interese in vidnost Unije v ustreznih regionalnih in mednarodnih forumih ter sodeluje v Comité de Suivi iz malijskega mirovnega sporazuma in drugih nacionalnih procesih, ki so pomembni za stabilnost regije;

(d) z vsemi ustreznimi instrumenti, vključno z evropskim mirovnim instrumentom, razvojno pomočjo, dejavnostmi držav članic in podporo Unije za krizno upravljanje in preprečevanje konfliktov prek misije Evropske unije za usposabljanje v Maliju (EUTM Mali), misije Evropske unije v okviru SVOP v Maliju (EUCAP Sahel Mali), misije Evropske unije v okviru SVOP v Nigru (EUCAP Sahel Niger), ter stabilizacijskimi prizadevanji v okviru Koalicije za Sahel, zlasti P3S in zavezništva Sahel ter njunih sekretariatov, omogoča popolnoma usklajene in celovite ukrepe Unije v regiji;

(e) nadaljuje tesno sodelovanje z Združenimi narodi (ZN), zlasti s posebnim predstavnikom generalnega sekretarja za zahodno Afriko in Sahel, posebnim koordinatorjem za razvoj v Sahelu, posebnim predstavnikom generalnega sekretarja in vodjo večrazsežnostne integrirane stabilizacijske misije ZN v Maliju (MINUSMA), Afriško unijo, zlasti visokim predstavnikom Afriške unije za Mali in Sahel, skupino G5 Sahel, zlasti predsedstvom skupine G5 in njegovim izvršnim sekretarjem, visokim predstavnikom koalicije za Sahel, Gospodarsko skupnostjo zahodnoafriških držav, komisijo za Čadsko jezero, organom Liptako-Gourma ter drugimi vodilnimi nacionalnimi, regionalnimi in mednarodnimi deležniki, vključno z drugimi posebnimi odposlanci za Sahel, kakor tudi z ustreznimi organi, zlasti v Magrebu, na Afriškem rogu, v Gvinejskem zalivu in na območju Bližnjega vzhoda;

(f) pozorno spremlja in analizira vpliv temeljnih vzrokov za nestabilnost in dolgoročne trende v regiji ter o tem poroča, vključno s podnebnimi spremembami, upadanjem biotske raznovrstnosti, pašništvom, dostopom do naravnih virov, zlasti zemlje in vode, ter spodbuja trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in sodelovanje v zvezi z njimi, ki krepita stabilnost, ter podpira prizadevanja za zajezitev širjenja nestabilnosti, pri čemer posebno pozornost namenja varnostno najranljivejšim regijam, zlasti regijama Liptako-Gourma in Čadsko jezero;

(g) pozorno spremlja druge regionalne in čezmejne razsežnosti izzivov, s katerimi se sooča regija, vključno s pandemijami, terorizmom, radikalizacijo, organiziranim kriminalom, kibernetskimi grožnjami, tihotapljenjem orožja, trgovino z ljudmi in tihotapljenjem, nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami, pomanjkanjem varnosti na morju, begunskimi in migracijskimi tokovi ter s tem povezanimi nezakonitimi finančnimi tokovi;

(h) pozorno spremlja humanitarne, politične, varnostne in razvojne posledice velikih pritokov beguncev in migrantov, vključno z notranje razseljenimi osebami. Z zadevnimi deležniki vodi dialog o migraciji, če je k temu pozvan, ter na splošno prispeva k politiki Unije glede migracij in beguncev v regiji v skladu s prednostnimi političnimi nalogami Unije, da bi se na podlagi konstruktivnih partnerstev, vzpostavljenih v zadnjih letih, še naprej spodbujalo plodno sodelovanje na področju migracij;

(i) v tesnem sodelovanju s koordinatorjem EU za boj proti terorizmu prispeva k nadaljnjemu izvajanju strategije EU za boj proti terorizmu ter ustreznih sklepov Sveta o preprečevanju terorizma in nasilnega ekstremizma ter boju proti njima. Z državami v regiji, ki se spopadajo s terorizmom in mednarodnim organiziranim kriminalom, vzdržuje redne stike na visoki politični ravni in zagotavlja ključno vlogo Unije v prizadevanjih za boj proti terorizmu in mednarodnemu organiziranemu kriminalu in temeljnim vzrokom zanju. To vključuje prizadevanja Unije, da bi z regionalizacijo misij v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) in dejavno podporo krepitvi zmogljivosti v regiji, zlasti združenih sil skupine G5 Sahel, usklajevanjem z mednarodnimi akterji, kot je misija MINUSMA, in odnosi z lokalnim prebivalstvom, v skladu z resolucijama Varnostnega sveta ZN (RVSZN) 2359 (2017) in 2391 (2017), okrepila svojo podporo regionalni zmogljivosti varnostnega sektorja;

(j) pozorno spremlja politične, varnostne in razvojne posledice humanitarnih kriz v regiji;

(k) v sodelovanju s PPEU za človekove pravice prispeva k izvajanju politike Unije na področju človekovih pravic v regiji, v skladu z Akcijskim načrtom Unije za človekove pravice in demokracijo, smernicami Unije o človekovih pravicah, zlasti smernicami Unije o otrocih v oboroženih spopadih ter smernicami Unije o nasilju nad ženskami in dekleti ter boju proti vsem oblikam diskriminacije do njih, pa tudi politiko Unije glede žensk, miru in varnosti v skladu z akcijskim načrtom Unije o ženskah, miru in varnosti (2019–2024), promovira vključenost in enakost spolov v državotvornih procesih v skladu z RVSZN 1325 (2000) in naknadnimi resolucijami o ženskah, miru in varnosti, vključno z RVSZN 2242 (2015), ter podpira izvajanje RVSZN 2250 (2015) o mladih, miru in varnosti;

(l) še naprej posebno pozornost namenja pravosodju na splošno in mehanizmom odgovornosti, s katerimi se je mogoče boriti proti nekaznovanju in povrniti zaupanje prebivalstva v pravosodni sistem. Prispevek PPEU vključuje redno spremljanje in poročanje o razvoju dogodkov ter pripravo priporočil v zvezi s tem, pa tudi vzdrževanje rednih stikov z zadevnimi organi v regiji, tožilstvom Mednarodnega kazenskega sodišča, Uradom visokega komisarja ZN za človekove pravice ter sodelovanje z zagovorniki in opazovalci človekovih pravic v regiji;

(m) s pogostimi stiki v regiji, tudi z lokalnimi akterji, poglablja znanje Unije o lokalnih pričakovanjih in lokalnih razmerah. Na podlagi temeljite in stalne analize razmer spodbuja razmislek in prispeva k zgodnjemu ukrepanju ter strateški in dolgoročni viziji Unije v Sahelu;

(n) spremlja spoštovanje ustreznih RVSZN, zlasti RVSZN 2056 (2012), 2071 (2012), 2085 (2012), 2100 (2013), 2227 (2015), 2295 (2016), 2364 (2017), 2374 (2017), 2359 (2017), 2391 (2017), 2423 (2018), 2432 (2018), 2480 (2019), 2484 (2019), 2531 (2020) ter 2541 (2020), in o tem poroča.

2. Za izpolnitev svojega mandata PPEU med drugim:

(a) po potrebi svetuje in poroča v zvezi z oblikovanjem stališč Unije v regionalnih in mednarodnih forumih, da bi se proaktivno spodbujalo ukrepanje, ki temelji na partnerstvu in vzajemni odgovornosti, in okrepil celosten pristop Unije do Sahela;

(b) prispeva k temu, da se ohranja pregled nad vsemi dejavnostmi Unije ter tesno sodeluje z ustreznimi delegacijami Unije in državami članicami.

Člen 4

Izvajanje mandata

1. PPEU je odgovoren za izvajanje mandata, pri tem pa je podrejen VP.

2. PVO ima prednostne stike s PPEU in je njegova glavna točka za stike s Svetom. PPEU v okviru svojega mandata od PVO prejema strateške usmeritve in politične nasvete brez poseganja v pristojnosti VP.

3. PPEU sodeluje in se natančno usklajuje z Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in njenimi ustreznimi oddelki.

Člen 5

Financiranje

1. Referenčni finančni znesek za kritje odhodkov, povezanih z mandatom PPEU, za obdobje od 1. julija 2021 do 31. avgusta 2022 je 1 588 000 EUR.

2. Odhodki se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

3. Upravljanje odhodkov se uredi s pogodbo med PPEU in Komisijo. PPEU za vse odhodke odgovarja Komisiji.

Člen 6

Oblikovanje in sestava ekipe

1. PPEU je v okviru svojega mandata in ustreznih razpoložljivih finančnih sredstev odgovoren za oblikovanje ekipe. Ekipa mora razpolagati s strokovnim znanjem o specifičnih vprašanjih politike, ki ga zahteva mandat. PPEU nemudoma in redno obvešča Svet in Komisijo o sestavi ekipe.

2. Države članice, institucije Unije in ESZD lahko predlagajo napotitev osebja na delo pri PPEU. Plače takega napotenega osebja krije država članica, zadevna institucija Unije oziroma ESZD. Na delo k PPEU se lahko pošljejo tudi strokovnjaki, ki so jih države članice napotile v institucije Unije. Člani mednarodnega pogodbenega osebja so državljani ene od držav članic.

3. Vse napoteno osebje ostane pod upravno pristojnostjo države članice, institucije Unije ali ESZD, ki so ga napotile, ter opravlja svoje obveznosti in ravna v interesu mandata PPEU.

4. Osebje PPEU je nameščeno skupaj z zadevnimi službami ESZD ali delegacijami Unije, da se zagotovi koherentnost in usklajenost njihovih dejavnosti.

Člen 7

Privilegiji in imunitete PPEU in osebja PPEU

Po potrebi se o privilegijih, imunitetah in dodatnih jamstvih, potrebnih za izpolnitev in tekoče izvajanje misije PPEU ter članov osebja PPEU, doseže dogovor z državami gostiteljicami. Države članice in ESZD v ta namen zagotovijo vso potrebno podporo.

Člen 8

Varnost tajnih podatkov EU

PPEU in člani ekipe PPEU spoštujejo načela in minimalne standarde varovanja tajnosti, določene s Sklepom Sveta 2013/488/EU ([4]).

Člen 9

Dostop do informacij in logistična podpora

1. Države članice, Komisija, ESZD in Generalni sekretariat Sveta zagotovijo PPEU dostop do vseh ustreznih informacij.

2. Delegacije Unije v tej regiji oziroma države članice zagotavljajo logistično podporo v regiji.

Člen 10

Varnost

V skladu s politiko Unije glede varnosti osebja, ki je v okviru operativnih zmogljivosti iz naslova V Pogodbe napoteno zunaj Unije, PPEU skladno s svojim mandatom in varnostnimi razmerami na območju, za katero je odgovoren, sprejme vse razumno izvedljive ukrepe za varnost vsega osebja, ki mu je neposredno podrejeno, zlasti tako, da:

(a) na podlagi smernic ESZD pripravi poseben varnostni načrt, ki vključuje posebne fizične, organizacijske in postopkovne varnostne ukrepe, ureja varne premike osebja na območje, za katero je odgovoren, in znotraj njega, pa tudi obvladovanje varnostnih incidentov, ter vključuje načrt misije za ravnanje v nepredvidenih razmerah in evakuacijo;

(b) zagotovi, da je vse osebje, napoteno zunaj Unije, zavarovano za visoko stopnjo tveganja glede na razmere na območju, za katero je odgovoren;

(c) zagotovi, da so vsi člani ekipe PPEU, ki so napoteni zunaj Unije, vključno z lokalnim pogodbenim osebjem, pred prihodom na območje, za katero je odgovoren, ali ob prihodu nanj opravili ustrezno varnostno usposabljanje glede na stopnjo ogroženosti, ki jo je za območje določila ESZD;

(d) zagotovi, da se izvajajo vsa dogovorjena priporočila, pripravljena na podlagi rednih varnostnih ocen, za VP, Svet in Komisijo pa pripravlja pisna poročila o izvajanju teh priporočil ter o drugih varnostnih vidikih v okviru rednih poročil o napredku in končnega celovitega poročila o izvajanju mandata.

Člen 11

Poročanje

PPEU redno pripravlja ustna in pisna poročila za VP in PVO. Po potrebi poroča tudi drugim delovnim skupinam Sveta. Redna poročila se razpošiljajo prek omrežja COREU. PPEU lahko poroča tudi Svetu za zunanje zadeve. V skladu s členom 36 Pogodbe, lahko PPEU sodeluje pri obveščanju Evropskega parlamenta.

([4]) Sklep Sveta 2013/488/EU z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

Člen 12

Usklajevanje

1. PPEU v okviru strategije prispeva k enotnosti, usklajenosti in učinkovitosti ukrepanja Unije ter pomaga zagotoviti, da se vsi instrumenti Unije in ukrepi držav članic uporabljajo usklajeno za doseganje ciljev politike Unije. Po potrebi se vzpostavi stik z državami članicami. Dejavnosti PPEU so usklajene z dejavnostmi delegacij Unije in Komisije, pa tudi z dejavnostmi drugih PPEU, dejavnih v regiji. PPEU organizira redne informativne sestanke za delegacije Unije in misije držav članic v regiji.

2. Na terenu vzdržuje tesne stike z ustreznimi vodji misij držav članic, vodji delegacij Unije in vodji misij v okviru SVOP. Ti po svojih najboljših močeh pomagajo PPEU pri izvajanju njegovega mandata. PPEU daje lokalne politične smernice vodjema misij EUCAP Sahel Niger in EUCAP Sahel Mali ter poveljniku misije EUTM Mali, pri tem pa se natančno usklajuje z ustreznimi delegacijami Unije. PPEU, poveljnik misije EUTM Mali in civilni poveljnik operacije se po potrebi posvetujejo. PPEU je prav tako v stiku z drugimi mednarodnimi in regionalnimi akterji na terenu.

Člen 13

Pomoč v zvezi z zahtevki

PPEU in osebje PPEU pomagajo pri obravnavi zahtevkov in obveznosti, ki izhajajo iz mandatov predhodnih PPEU za Sahel, ter v ta namen zagotavljajo upravno pomoč in dostop do ustrezne dokumentacije.

Člen 14

Pregled

Izvajanje tega sklepa in njegova skladnost z drugimi prispevki Unije za to regijo se redno pregledujeta. PPEU predloži VP, Svetu in Komisiji redna poročila o napredku, do 31. maja 2022 pa celovito končno poročilo o izvajanju mandata.

Člen 15

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Luxembourgu, 21. junija 2021

Za Svet
predsednik
J. BORRELL FONTELLES